

MESTO KOŠICE

Materiál na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Názov materiálu	Pristúpenie mesta Košice k Baskickej deklarácii
Predkladá	Ing. Jaroslav Polaček, primátor mesta Košice
Spracovateľ	Oddelenie strategického rozvoja, referát strategického rozvoja
Dátum zasadnutia	25.06.2020
Číslo spisu	MK/A2020/06773
Uznesenie	MZ MR

Návrh na uznesenie

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach
podľa ust. § 4 ods. 2 Štatútu mesta Košice

A. schvaľuje

pristúpenie mesta Košice k Baskickej deklarácii

B. žiada

primátora mesta Košice

vykonať všetky nevyhnutné kroky potrebné k pristúpeniu mesta Košice k Baskickej deklarácii

Dôvodová správa

Predmetom predloženého materiálu je návrh podpísania Baskickej deklarácie mestom Košice. Baskickú deklaráciu prijali účastníci 8. Európskej konferencie o trvalo udržateľných mestách, ktorá sa konala v baskickom Bilbau v apríli 2016. Baskická deklarácia navrhuje nové spôsoby, ako môžu európske mestá vytvárať produktívne, udržateľné a odolné mestá pre životaschopnú a inkluzívnu Európu. Cieľom tohto vyhlásenia je podporiť a urýchliť v mestách sociálno-kultúrnu, sociálno-ekonomickú a technologickú transformáciu.

Baskická deklarácia zdôrazňuje, že je potrebné hľadať udržateľné riešenia a zavádzať nové inovatívne spôsoby spolupráce s občianskou spoločnosťou s cieľom riešiť hospodárske, environmentálne a sociálne výzvy v mestách. Vyhlásenie uznáva potrebu transformácie s cieľom dekarbonizovať energetické systémy, vytvoriť udržateľné modely mestskej mobility, chrániť a zlepšovať biodiverzitu a ekosystémové služby, zlepšovať starostlivosť o prírodný priestor, chrániť vodné zdroje a kvalitu ovzdušia, prispôbovať sa zmene klímy, zlepšiť verejný priestor, zabezpečiť primerané bývanie, zaručiť sociálne začlenenie a posilniť miestnu ekonomiku.

Baskická deklarácia predstavuje pokračovanie procesu, ktorý sa začal v roku 1994 v dánskom meste Aalborgu podpísaním Aalborskej charty – Charty európskych miest smerujúcich k trvalo udržateľnému rozvoju.

V rámci tohto procesu bolo 8 samostatných konferencií udržateľných miest:

1. Aalborg 1994
2. Lisabon 1996
3. Hannover 2000
4. Aalborg 2004
5. Sevil 2007
6. Dunkerque 2010
7. Ženeva 2013
8. Baskicko 2016 – prijatá Baskická deklarácia
9. Mannheim 2020

Navrhujeme zúčastniť sa 9. Európskej konferencie udržateľných miest, ktorá sa uskutoční v Mannheime (30.9. – 2.10. 2020). Konferencia bude uskutočnená online formou.

V rámci prípravy žiadosti na titul na Európske hlavné zelené mesto 2023 je jedným z ukazovateľom v téme Verejné politiky údaj o podpísaní Aalborskej charty žiadateľom. V súčasnosti nie je možné pristúpiť k tejto charte, avšak mesto Košice môže podpísať Baskickú deklaráciu, ktorá je pokračovaním Aalborgského procesu.

Pristúpenie k Baskickej deklarácii sa realizuje formou vyplnenia on-line formulára na webovej stránke deklarácie.

Baskická deklarácia predstavuje rámec pre politiku miest, ktorá predstavuje 15 ciest s cieľom podporiť a urýchliť nasledovné transformácie v mestách:

...Socio-kultúrna transformácia:

1. **Budeme rozvíjať** „kultúrnu udržateľnosť“ založenú na rovnakom prístupe ku mestským službám pre všetkých občanov bez ohľadu na ich vek, náboženské vyznanie, etnickú príslušnosť identity, pohlavie, tieto kroky budú zakomponované do rozpočtových a vzdelávacích systémov,
2. **Budeme aktívne** zapájať našich občanov a pôjdeme nad rámec participatívneho plánovania, a pristúpime rovno k participatívnej implementácii, tým že budeme podporovať a využívať nové prístupy ako je kooperatívna výroba, kooperatívny dizajn a kooperatívne inovácie.
3. **Prehodnotíme** hranice medzi verejnými a súkromnými službami, aktivitami a úlohami a budeme sa snažiť podporovať zapájanie miestnych súkromných subjektov a verejnosti.
4. **Budeme podporovať** sociálne inovácie a sociálne podniky, občiansku angažovanosť, ktorá podporuje vzdelávanie, odbornú prípravu a sociálne začlenenie marginalizovaných skupín, a prisťahovalcov.
5. **Budeme sa starať** o „zdieľanú ekonomiku“, „ekonomiku založenú na spolupráci“ alebo „občiansku ekonomiku“ a ďalšie prístupy, ktoré kombinujú myšlienky podnikania, občianskej angažovanosti a spoločenskú transformáciu.

...Socio-ekonomická transformácia:

6. **Premeníme výzvy**, ktoré pred nami stoja na príležitosti pre naše miestne ekonomiky v takých kľúčových oblastiach ako je decentralizácia výroby obnoviteľnej energie, miestna výroba potravín, inovatívne dopravné koncepty, nové prístupy k sociálnym službám a mnoho ďalších inovácií,
7. **Budeme vytvárať** a uzatvárať miestne hodnotové reťazce, uľahčovať inovačnú spoluprácu podnikov s cieľom zachytiť miestnu a regionálnu hodnotu, vytvárať v malom rozsahu miestne investičné príležitosti a pracovné miesta s cieľom zvýšiť verejné príjmy do rozpočtov miest,
8. **Budeme uplatňovať** inovatívne prístupy financovania ako je skupinové financovanie (crowd-funding), kombinácia financovania s podporou verejného a občianskeho sektora, alebo doplnkové meny
9. **Budeme nakupovať** výrobky a služby s vysokými environmentálnymi štandardami a zohľadňovať sociálne a ekonomické dopady rozhodovania pri nakúpe tovarov a služieb,
10. **Budeme pokračovať** v rozvoji smerom k obehovej ekonomike s cieľom znížiť spotrebu prírodných zdrojov a produkciu odpadov,

...Technologická transformácia:

11. **Budeme** rozumne a cieľavedome vyberať a aplikovať nové a inteligentné technológie, ktoré podporujú potrebnú sociálno-kultúrnu a sociálno-ekonomickú transformáciu a slúžia záujmom občanov a verejného dobra,
12. **Budeme** používať verejné obstarávania ako nástroj na rýchlejšie zavádzanie inovatívnych a udržateľných technológií na trh, a zabezpečíme aby ich aplikácia bola určovaná dopytom a umožníme decentralizované miestne riešenia aktuálnych problémov.
13. **Budeme sa zaoberať** digitálnymi rozdielmi, ktoré existujú v našich miestnych spoločnostiach a budeme podporovať primeranú infraštruktúru potrebnú pre všetky skupiny, aby každý mal rovnaký prístup k informačným a digitálnym službám,
14. **Budeme podporovať** otvorené dátové štandardy a zabezpečíme, že zozbierané verejné údaje nebudú kontrolované súkromnými subjektmi, ale zostanú k dispozícii pre naše miestne rozhodovania s cieľom zlepšiť naše politiky a služby pre občanov,
15. **Pripravíme naše politické stratégie**, systémy riadenia verejnej správy a správy vecí verejných, ako aj naše mestské spoločenstvá tak, aby podporovali sociálno-kultúrne zmeny prostredníctvom inovatívnych a inteligentných technológií s cieľom maximalizovať pozitívne vplyvy.

Záver:

V decembri 2019 sa mesto Košice stalo signatárom Dohovoru starostov a primátorov o klíme a energetike, ktorým sme sa zaviazali znížiť emisie CO₂ o 40% do roku 2030.

Ďalším krokom v medzinárodnom posilnení mesta Košice je podpísanie Baskickej deklarácie. Podpísaním deklarácie sa začleníme k spoločenstvu miest, ktoré vyznávajú európske hodnoty a hlásia sa k zdravému udržateľnému rastu a rozvoju svojich miest. Deklarácia má všeobecný charakter a mesto Košice tým vyjadrí vôľu a záujem spolu s ďalšími signatármi podieľať sa na transformácií svojich miest s cieľom zlepšiť život svojich obyvateľov.

Spracoval: Ing. Štefan Daňo, referát strategického rozvoja